

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): aðárapal
Arrieta: aðárbéra
Bakio: aðárbéra, *aðárbatu
Bermeo: aðárókeř, *aðarþátu
Berriz: aðárapal
Bolibar: aðárbéra
Busturia: aðármots, *aðárbatu
Dima: aðaðmákuř, aðarþátu
Elantxobe: aðárókeř, *aðarþátu
Elorrio: aðárbížuř
Errigoiti: aðárókeř, *þátú
Etxebarri: *aðármakuř
Etxebarria: aðárapál, áðaðmákuř
Gamiz-Fika: aðáróker (?), *aðárbátu
Getxo: aðárašábal (?)
Gizaburuaga: aðárbéra, tʃóřda
Ibarruri (Muxika): aðárapal
Kortezubi: aðármakuř
Larrabetzu: aðárapal, *aðárbátu
Laukiz: aðárapal
Leioa: aðárókeř, aðárapal (?), *aðarþátu
Lekeitio: aðaðzáuši
Lemoa: aðárkóřtšá, aðaðkóřtšet, *aðarþátu
Lemoiz: aðárókeř
Mañaria: áðaðrak bérants
Mendata: aðárapal
Mungia: aðármakuř, *aðarþátu
Ondarroa: aðármakuř
Orozko: aðárbaxu, aðárbéra, *aðármakuř
Otxandio: aðármakuř
Sondika: aðárókeř, *aðárbatu
Zaratamo: aðárapál, *aðármákuř
Zeanuri: aðárapal
Zeberio: kálbo (?), *aðarþátu, *aðaðmákuř
Zollo (Arrankudiaga): aðárapal, *aðármakuř
Zornotza: aðárapal

Araba

Aramaio: aðártʃořda, *aðármakuř

Gipuzkoa

Aia: *aářβildú
Amezketa: aáðokéř, *aárm̥kúř
Andoain:
Araotz (Oñati): aðármakuř

Arrasate: aðárbatu, aðármakuř
Arroa (Zestoa): aðáramakúř, *aðář bildú
Asteasu: aðářbildú
Ataun: aðářokéř (?)
Azkoitia: aðářokéř, *aðármakúř
Azpeitia: tʃóřdo, aářtʃořdó
Beasant: ókař
Beizama: aðármakuř
Bergara: aðaðmákuř
Deba: makúř
Donostia: aðářbildu
Eibar:
Elduain: *aðářbildú
Elgoibar: aðárapal (?)
Erreziil: aðármakuř
Ezkio-Itsaso: aðárkáko
Getaria: *aářβildú
Hernani: aáðokéř
Hondarribia: aðářbildua (mark.), aúřérařildua (mark.)
Ikaztegieta: bařúa þéjða, *bilduk (mark.)
Lasarte-Oria: aðářokéř
Legazpi: aðármakuř
Leintz Gatzaga: tʃořdá, aðármakuř
Mendaro: aðármakuř
Oiartzun: aðářokéř (?), aðářβildú
Oñati: aðaðestu
Orexo: aařšářdo, aářškeř
Orio: *ářβildú
Pasaia: aðářokéř
Tolosa: aármakuř
Urretxu: aðármakuř
Zegama: béraþéjða, béraþéjða, *aðármakuř, *tʃořdó

 Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta (N): mákur, makúřka, bíldu, šáéška
Alkotz: aðármakuře
Aniz: aðárm̥kúř (?)
Arbizu: aðářkeðaxántuá (mark.)
Beruete: okéř, *katſo
Donamaria: aðářukéřa (mark.)
Dorrao / Torrano: kátſo
Erratzu: aðárm̥kúř
Etxalar: aðářukéř, kátſo
Etxaleku: áðař bíldukoá (mark.), áðařβíldúk (mark.), bíldue (mark.),

áðařaybílduttuná (mark.), áðařa
 bíldue (mark.)
Etxarri (Larraun): aářmakúř, *katſo
Eugi: aðářaybíldwey (mark.), makúřak (mark.), makúřtwik (mark.)
Ezkurra: aðářkéř
Gaintza: aářokéř, *aářβílddu
Goizueta: aðárm̥kó (?) , *aářβílú
Igoa: aářokéř, *ářřkatſo
Jaurrieta: aðár makúřá (mark.), aðár makúř
Leitzta: aðařokéř
Lekaroz: kátſo, aðármakuř
Luzaise / Valcarlos: aðářkatſo
Mezkritz: aðářbiúřtwek (mark.)
Oderitz: aðářkatſo
Suarbe: mákuř
Sunbillia: aðármakuř
Urdiain: mákuřák (mark.)
Zilbeti: áðar bílduek (mark.)
Zugarramurdi: aðár makúř

Lapurdi

Ahetze: aRkaméle
Arrangoitze: aðáRkátsø (?) , *aðáRmáko
Azkaine: makó
Bardoze:
Beskoitze: kRáku, *kátſo
Donibane Lohizune: aðáRmakó, makúř, *katſo (?)
Hazparne: aðaRšáRtu, *aðaRþíldu, *aðáRkatſo
Hendaia:
Itsasu:
Makea: *kátſo (?)
Mugerre: katſo (?)
Sara: aðařkátjuak (mark.) (?), aðaRkakátſo (?)
Senpere: *aðáRþíldúa (mark.)
Urketa: kátſo
Uztaritze: aðaRmáko

Nafarroa Beherea

Aldude: aðařkákots
Arboti:
Armendaritze:
Arnegi: aðařþíldu
Arrueta:

Baigorri: aðaRmakuRa (mark.) (?)
Bastida:
Behorlegi: aðářpalá
Bidarrai: kátſo
Ezterenzubi: aðářbihúři (?), aðařbíldu
Gamarte:
Garrüze:
Irisarri: aðáRkátsø
Izturitze:
Jutsi:
Landibarre:
Larzabale:
Uharte Garazi: aðářkakótſ, *kátſo

Zuberoa

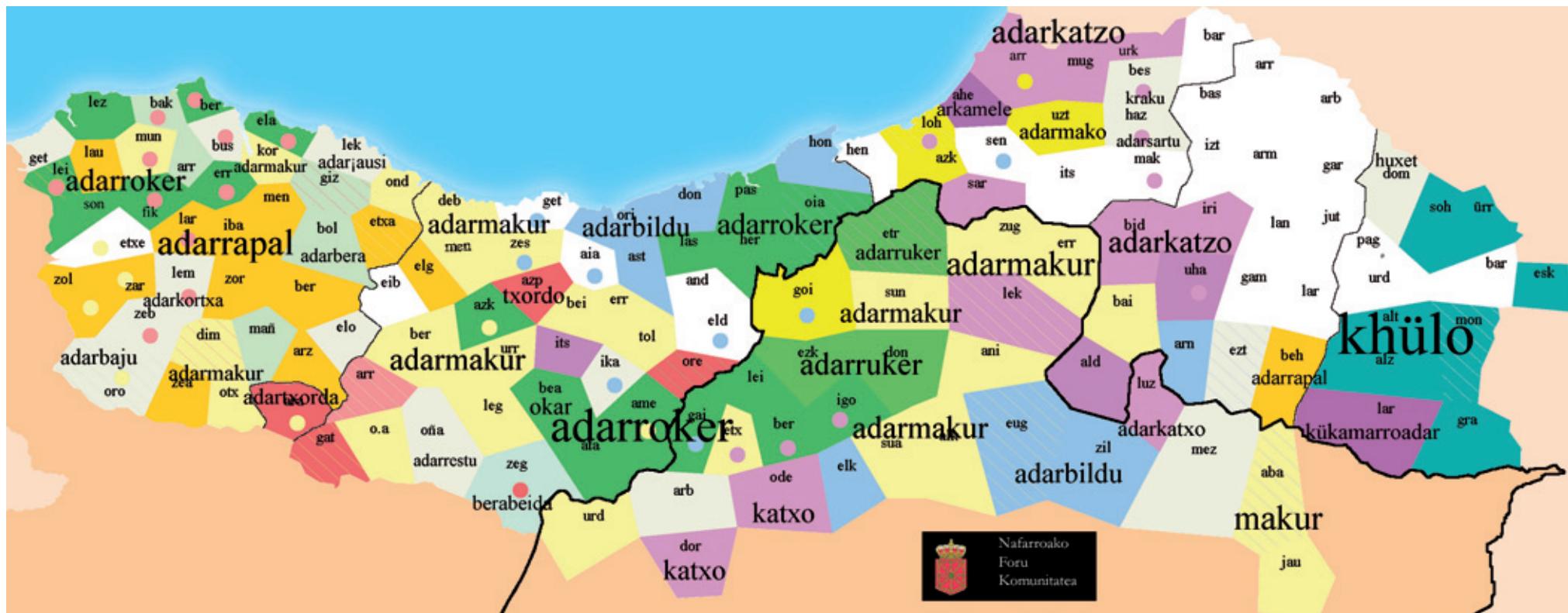
Altzai: khýlo
Altzürükü: khýlua (mark.), khý́lua (mark.)
Barkoxe:
Domintxaine: hújet
Eskiula: khýlo
Lorraine: kýkamářoađář
Montori: khýlo, áðaRtsýt
Pagola: [ez da galdetu]
Santa Grazi: khýlo
Sohüta: khýlo
Urdiñarbe:
Ürrüstoi: kýlo, aðařkýlo

Mapan sartzen ez diren erantzunak

Abaurregaina / Abaurrea Alta (N): šáéška
Hazparne (L): *aðaRþíldu
Zeberio (B): *aðařmákuř
Zegama (G): *aðármakuř

628. Mapa: (res) cornigacha / bête cornes revenant vers l'arrière / having the horns slightly turned downward

GALDERA: 24100; ALEANR: V, *575

	adarrapal
	(adar)mako
	(adar)makur
	khülo
	kükamarroadar
	arkamele
	adarkako(tz)
	(adar)katxo
	adarbera
	berabeida
	adarbatu
	txorda/o
	adarroker
	adarruker
	adarbildu
	bestelakoak

- Adar-mota hau nola izendatzen den lekukoei marrazki bat erakutsiz galdegin zaie.
- Herri zenbaitetan, marroaren adarrak izendatu dituzte zehazki eta ez da erantzun gisa ekarria izan.
- **Bestelakoak:** adarbaju (Orozko), adarbihurri (Ezterenzubi), adarbijur (Elorrio), adarbihurtu (Mezkiritz), adarrestu (Oñati), adarrausia (Lekeitio), adarkeda juntu (Arbizu), adarkortxa (Lemoa), adarkotxet (Lemoa), adarmotz (Busturia), adarsartu (Hazparne), adartxitx (Montori), adarzabal (Getxo), barrua beida (Ikaztegia), huxet (Domintxaine), kalbo (Zeberio), kraku (Beskoitze), saeska (Abaurregaina).

Zaratamo: *Orduen imínten geuntzen beieri be “Apála” ixena* (beste lekuko frankok erran du adarren itxura kontuan hartzen dela behien onomastikian).

Aitaun: Txórdo izén ásko dá, baño ótan (erakutsitako irudietan) eztao txordón postúrako adárrik. Adár txordók góra bállitu bezelá, durreantzetik, óla bíltzen zaio ta ári esáten tzaio txórdoá; liso samarrá beár dittu ta barrúaldeá sártzen die pixkát, pixkát, e? Ta béiek jeneralén, úe esáten diózunetik aurreá, izén úe eámaten do, txordó

Beruete: (adarmakur) bát izán dó, béra béire ta béstí bésté aldéa béire, bát píxko at górantzá ta béstí órreá, bí (aarrak) postúre diféentén.

Makea: Adar bat untsa yina... bestea gaizki ina, harí “katzoa”.

Ahetze: arkamele eta Larrañen kükamarroadar. Bi izen horiek dira hain zuen ‘lúcano, ciervo volante / lucane, cerf-volant’ deitutako intsektuaren izenak: ikus 01130 galdera. Araiz, adarren itxuran datza hitzon motibazioa.